

og Venene op, og man kan i høi Grad beundre denne Kunstfærdighed; men det er ikke almindeligt i den civiliserede Verden at gaa paa den Maade. Det er i Virkeligheden om saadanne Spørgsmaal, det dreier sig hos os. — Jeg har egentlig slet ikke noget Nytt at sige, og jeg skal derfor søge at sammentrænge mig i megen Korthed. Det er jo sandt nok, at dette Thing følger Visnepolitikken, men man maa ikke glemme, at det er lige saa sandt, at Ministeriet har tilæignet sig denne Politik lige overfor de ved Folkethingets Initiativ indbragte Forslag. Dersom man altsaa badler Visnepolitikken, maa man vel erindre, at Regjeringen har sat sit Segl paa den og bifaldet den ved at bringe den til Anvendelse lige overfor de af det private Initiativ udgaaede Forslag. Jeg kan heller ikke finde, at det er med Ret, at man taler om, at der er Strid om Kongens Ret til at vælge sine Ministre. Nei, det, der er Strid om, er, hvorvidt en Minister skal stille det Krav til sig selv, at han skal sætte de Forslag igjennem, som han anser for at være særdeles vigtige, hvorvidt han skal det, eller hvorvidt han ikke skal det. De, der holde paa det Parlamentariske, sige, at en Minister maa stille sig paa det Standpunkt, at han maa stille det Krav til sig selv, at han kan sætte sine Forslag igjennem. Det maa han gjøre, og først naar vi ere komne saa vidt, træde vi ind i den almindelige civiliserede og konstitutionelle Udvikling, men saa længe vi ikke have saadanne Ministre, staa vi udenfor den; naar vi ikke have den, saa komme Sagerne ganske vist for, men der er ingen rigtig Sjæl i Sagerne, der er Ingen, der staa og falder med dem. Det vilde have været mig hjært, om den høitærede Indenrigsminister havde sagt: Dersom I ikke tage dette Forslag, saa gaar jeg; men det sagde han ikke et eneste Ord om. Det er som sagt det store Spørgsmaal, om Sagen er fyldt med en Villie, en bestemt Villie til at sætte igjennem, hvad Sagen gaar ud paa; ellers vil Alt blive dødt og magtesløst. Jeg anser iøvrigt den nærværende Tilstand ingenslunde for at være tilfredsstillende og ønskelig. Jeg tror egentlig, at man ikke let skulde kunne udfinde en Statsform, som er mindre hensigtsmæssig end den, hvorunder vi leve, naar den bruges paa den nærværende Maade.

Dersom man i et konstitutionelt Monarki ikke stiller den Fordring, at et Ministerium skal kunne sætte sin Villie igjennem, forekommer det mig, at baade Absolutisme og Republik ere at foretrække for et saadant konstitutionelt Monarki. Deraf følger en Undergraven, en jevn Undergraven af det Bestaaende. Der er en Undergraven af Landstthinget i høi Grad. Landstthinget har ikke nær saa megen moralisk Indflydelse nu, som det havde i tidligere Tid, og hvis den Tilstand varer endnu længere, vil det ikke kunne undgaa, at Spørgsmaalet om Landstthingets Sammensætning bliver af dem, der kommer paa Dagsordenen. Af selve Regjeringens Myndighed er der en Undergraven, og vi drives i en foruroligende Grad mere og mere over til Venstre, ja, blot i disse Par Aar ere vi drevene uhyre over til Venstre, og jeg er forvisset om, at hvis den nærværende Tilstand skal vedvare, komme vi længere og længere over til den Side, som Regjeringen ikke ønsker, at vi skulle komme til. Dersom man ikke vil lade sig foroverordentlig ønskeligt, om vi kunne slaa ind paa en anden Vej. Om dette Forslag skulde være Midlet dertil, veed jeg ikke. Det maa jo erindres, at Ministeriet selv har stillet sig udenfor Sagerne, thi det er egentlig det, Ministeriet har gjort. Det staa selv udenfor Sagerne, og at det egentlig skulde føle nogen stor Hjertesjorg ved, at Sagerne ikke blive vedtagne, kan jeg ikke antage. Jeg tilstaaer iøvrigt, at det stillede Forslag i den Grad strider imod Alt, hvad jeg er vant til, og at jeg ikke ser mig i Stand til at stemme for det. Jeg anser det ogsaa for tvivlsomt, hvorvidt det vil føre til det tilsigtede Maalet.

Conseilspræsidenten (Estrup): Jeg beklager, at jeg ikke var til Stede i Begyndelsen af denne Forhandling og altsaa ikke har haft Leilighed til at erfare, hvorvidt den ærede Forslagsstiller (Wojfen) har været i Stand til at bringe nye Motiver ind i sit indledende Foredrag. Jeg har imidlertid meget opmærksomt fulgt Alt, hvad der er blevet udtalt under Forhandlingens videre Gang, saa længe jeg har været til Stede, og jeg maa sige, at det Indtryk, jeg har faaet deraf, er kun det, at der ikke er noget Nytt sagt eller at sige i denne Sag. Naar den ærede Ord-